

Σμύρνη

Ἐν τῶν ἔργων του μετὰ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ¹. Ὁ Καντούνης ἐγεννήθη τῷ 1768, ἐπομένως ἦτο νεώτερος τοῦ Κουτούζη κατὰ 22 ἔτη, ἐχημάτισε δὲ ἐφημέριος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἐνθα αἱ ὑπάρχουσαι μικραὶ γραφαὶ μετὰ τῶν Προφητῶν εἶνε ἔργα αὐτοῦ, ἐνῶ ἡ περιστάσα τὸν Εὐαγγελισμὸν ὡραία σύνθεσις, καὶ αἱ εἰς τοὺς τοίχους γραφαὶ εἶνε ἔργα τοῦ Κουτούζη. Ἐπίσης ὡραῖον τοῦ Καντούνη ἔργον εἶνε ἡ ἐν τῷ τέμπλῳ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας γραφὴ τὰ *Εἰσόδια τῆς Παρθένου*, ἐνθα φαίνεται ὁ ἀρχιερεὺς Ζαχαρίας ὑποδεχόμενος αὐτὴν ἐν τῷ ναῷ. Τῆς γραφῆς ταύτης ὁ ἀνθηρὸς χρωματισμὸς διατηρεῖται ἀριστα.

Ὁ Νικόλαος Καντούνης ἐμαθήτευσεν ἐπὶ μικρὸν ὑπὸ τὸν Κουτούζην, ἀλλ' αὐτὸς ἰδὼν τὴν εὐφυίαν τοῦ νέου, κατελήφθη ὑπὸ ζηλοτυπίας, ὥστε καὶ ἀπέκλεισε διὰ παντός τὴν θύραν τοῦ ἐργαστηρίου του εἰς τὸν νέον μαθητὴν του, ὡς ἀναφέρουσιν οἱ βιογράφοι του. Πιθανῶς ἡ φήμη αὕτη εἶνε μία ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἐπαναλαμβάνονται διαδιδόνται καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους καλλιτέγχεσ' τοιοῦτό τι λέγεται καὶ περὶ Τιντορέττου ὅτι ἐξεδιώχθη ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Τισιανού, φθονήσαντος τούτου τὴν εὐφυίαν τοῦ νεαροῦ μαθητοῦ του. Ὅπως δὴ ποτε βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ Καντούνης ἔμεινε ἐστερημένος πάσης διδασκαλίας, ὡς μαρτυρεῖ αὐτὸς οὗτος, εἶνε δὲ ἄξιος θαυμασμοῦ ὅτι, εἰ καὶ οὐδέποτε ἀπεδήμησε τῆς νήσου, σπουδάζων ὁμως κατ' οἶκον, καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν του μόνα τὰ καλὰ ἔργα τῶν Δοξα-

ράδων καὶ τὰ τοῦ Κουτούζη, ἠδυνήθη γὰ κατὰ κτήσῃ ἐπίζηλον ἐν τῇ τέχνῃ θέσιν. Ὁ Καντούνης οὐ μόνον ἐσπούδασε τὰ ἔργα τοῦ Κουτούζη, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἀντέγραφεν αὐτά, ὡς τοῦτο γίνεται κατὰ δὴλον ἐκ τῶν ἐν τῇ Μονῇ τῆς Πλατυτέρας, ἐν Κερκύρᾳ, τοῦ Καντούνη γραφῶν ὅπου αἱ ἐν τῷ εἰκονοστασίῳ Ἐορταὶ εἶνε ἀντιγεγραμμένα ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγίας Τριάδος ἐν Ζακύνθῳ, αἵτινες, ὡς προανεφέραμεν, εἶνε ἔργα τοῦ Κουτούζη. Καὶ οὐ μόνον εἰς τὴν τέχνην ἀπεμιμῆτο αὐτὸν, ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, καὶ κατὰ τὴν λοιπὴν διαίταν καὶ συμπεριφορὰν πολυτελῶς ἐνδεδυμένος, περικόπτων κανονικώτατα τὸ γένειον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα φιλαρεσκείας παρέχων δείγματα.

Ἄλλ' ὁ ἱερεὺς Καντούνης εἶνε καὶ ἄλλως, ἢ ὡς ζωγράφος, ἀγαπητὸς εἰς ἡμᾶς. Ὅτε τῷ 1821 ἐξερράγη ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, πᾶσα δὲ ἑλληνικὴ γῶρα συνεταράσσετο ὑπὸ ἐνθουσιασμοῦ, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ἡ Ζάκυνθος, τότε καὶ ὁ φιλόπατρις Καντούνης ἀψηφήσας τὰς ἀπειλὰς καὶ τὰς αὐστηρὰς προινὰς, δι' ὧν ἡ ἀγγλικὴ προστασία ἐτιμῶρει τοὺς παραβαίνοντας τὴν οὐδετερότητα αὐτῆς εἰς τὸν κατὰ Τουρκίας πόλεμον, ὁ Καντούνης λέγομεν, ἐνδυσθεὶς τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν ἐτέλεσε τότε δημοσίᾳ δέησιν ὑπὲρ τῆς εὐδότησεως τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου. Ἡ τοιαύτη πράξις αὐτοῦ, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐπέσυρε τὴν μῆνιν τοῦ τότε Ἀρμοστοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐρρήφθη ἐξόριστος εἰς τὸν παρὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Κεφαλληνίας ἐν μέσῳ τῆς συνεχῶς παρασομένης θαλάσσης μεταιωρούμενον σκόπελον τοῦ Διῶς, ὅπου ὑπάρχει τὸ μονῆριον τῆς Παναγίας. Ἐκεῖ ὁ ἀγαθὸς Καντούνης διέμεινεν ἐξόριστος ἐπὶ

¹ Ἴδε φυλ. Ἑστίας. Τόμ. Β' ἀρ. 39. Πλείοτερα περὶ τοῦ ζωγράφου τούτου ἐδημοσιεύσαμεν καὶ ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ κ. Ἀσωπίου ἄλλοτε.